

Handlingsprogram förebyggande åtgärder för skydd mot olyckor mandatperiod 2007-2010 för Sandvikens Kommun.

Förslag från kommunskyddet/kommunstyrelsen
Antaget av kommunfullmäktige den 26 november 2007
Dnr KS2007/387

Fakta om

Sandvikens Kommun

Kommunen ligger i Gävleborgs län

Arealen är 1165 kvadratkilometer och

Antalet invånare 36748 (2006)

Utöver Sandviken ingår tätorter

som Järbo, Storvik, Årsunda och

Österfärnebo i kommunen

Kommunen har cirka **3000 anställda**

Den största arbetsgivaren är industri-
företaget Sandvik AB med cirka

6000 anställda.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Bakgrund.....	3
Vision.....	4
Säkerhetsflöde.....	4
Lagstiftning.....	5
Riskbedömning.....	6
Riskanalys.....	6
Farliga anläggningar.....	9
Sevesoanläggningar.....	9
Skyddsområden med höga naturvärden.....	9
Vattentäkter.....	10
Hamnområden.....	10
Verksamhetens mål.....	10
Nationella mål.....	10
Lokala verksamhetsmål.....	11
Säkerhetsmål.....	11
Prestationsmål.....	11
Handlingsprogram för sotning och brandskydds kontroll.....	12
Förebyggande verksamhet.....	13
Organisation.....	13
Åtaganden.....	14
Kommunala Förvaltningar och Bolag.....	14
Gästrike Räddningstjänstförbund.....	14
Samverkan.....	16
Strategi.....	17
Planering.....	17
Olycksfallssamordning.....	18
Skydd o säkerhet i kommunen.....	18
Uppföljning/utvärdering/förbättringar.....	18
Gästrike räddningstjänstförbund egenkontroll.....	19
Information.....	19
Bilageförteckning.....	20

Bakgrund

I propositionen (2002/03:119) till Lag (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor finns syftet med lagen beskrivit som:

- Färre skall dö.
- Färre skall skadas.
- Mindre skall förstöras.

Den 1 januari 2004 trädde lagen om skydd mot olyckor i kraft. Av lagtexten och förarbetena inför lagen framgår bl.a. följande beträffande innehåll och syftet med lagen.

Den nya lagen innehåller bestämmelser om de åtgärder som staten, kommunerna och enskilda skall vidta till skydd mot olyckor. I lagen anges övergripande nationella mål för verksamheten skydd mot olyckor. De nationella målen är riktninggivande och kompletteras med verksamhetsmål. Vissa grundläggande verksamhetsmål anges i lagen. Övriga skall kommunerna själva formulera utifrån den lokala riskbilden.

Enligt lagen skall kommunerna utarbeta ett handlingsprogram för den förebyggande verksamheten inom sitt geografiska område och ett handlingsprogram för den operativa verksamheten, räddningstjänst. Arbetet med handlingsprogrammen skall ses som en process med kontinuerlig uppföljning, utvärdering och ständiga förbättringar.

I Sandvikens kommun kommer den förebyggande verksamheten att redovisas i ett handlingsprogram för kommunen som fastställs av kommunfullmäktige. Handlingsprogrammet för räddningstjänstverksamheten redovisas gemensamt i ett program för de fem medlemskommunerna inom Gästrikre räddningstjänstförbund och fastställs av dess direktion.

Kommunen skall svara för att åtgärder vidtas inom kommunen så att bränder och skador till följd av bränder förebyggs. Kommunen skall också främja annan olycks- och skadeförebyggande verksamhet i kommunen. Vidare skall kommunen svara för räddningstjänsten inom sitt geografiska område.

Kommunen jobbar idag aktivt med samordning av olycksförebyggande och skadebegränsande verksamheter i det geografiska området. Det kan gälla samverkan med aktörer med ansvar inom trafiksäkerhetsområdet, plan- och byggsektorn, miljöförvaltningen och folkhälsoverksamheten.

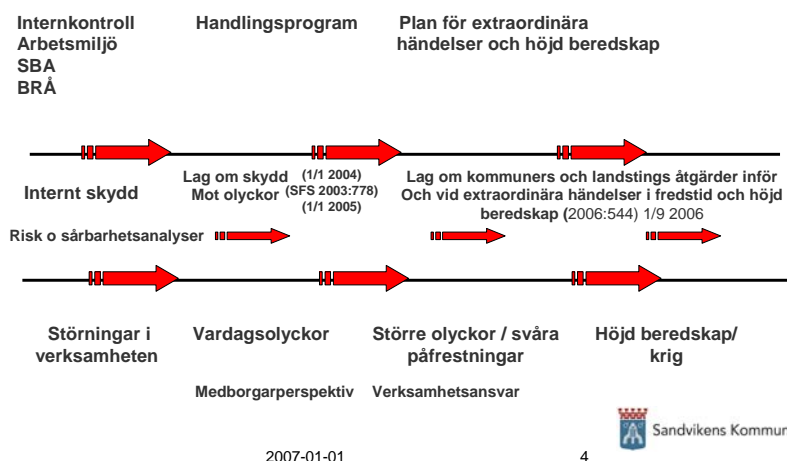
I lagen om skydd mot olyckor, skall även kommunerna ta till vara möjligheten att utnyttja varandras resurser för den förebyggande verksamheten.

Vision

Den långsiktiga visionen är att kommunen bör samordna "allt" skydds- och säkerhetsarbete inom sitt geografiska område. För att möjliggöra nya arbetssätt har följande vision till samordnat synsätt tagits fram.

Mandatperiod	Omfattning	Syfte
2005-2006	Skydd mot olyckor som kan föranleda räddningsinsats.	Pröva nya processinriktade arbetssätt för att minska risken för olyckor samtidigt som kunskapen kring olyckors samband förbättras..
2007-2010	Skydd mot olyckor som kan ge konsekvenser för mänskligt lidande.	Genom en förbättrad samverkan mellan olika aktörer inom kommunens geografiska området öka det förebyggande arbetet för skydd mot alla typer av olyckor.
2011-2014	Hela kommunens skydds- och säkerhetsverksamhet.	Kvalitetssäkra och målstyra hela området skydd och säkerhet inom kommunens geografiska område.

Säkerhetsflöde

Lagstiftning

Bestämmelserna i Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredställande och likvärdigt skydd. Till LSO ansluter Förordning om skydd mot olyckor (SFS 2003:789).

En avsikt med lagen om skydd mot olyckor är att öka kommunernas möjligheter att anpassa räddningstjänstorganisationen efter lokala förhållanden.

Kommunernas verksamhet till skydd mot olyckor styrs av nationella, övergripande, mål. De nationella målen skall sedan kompletteras med lokala verksamhetsmål. Det kommer att innebära olika mål för olika kommuner.

Målen för kommunens förebyggande verksamhet skall, enligt LSO 3 kap 3§, anges i ett handlingsprogram. I handlingsprogrammet skall även anges vilka risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser, samt hur kommunens förebyggande verksamhet är ordnad och hur den planeras.

Kommunens mål för räddningstjänst skall enligt LSO 3 kap 8§ anges i ett handlingsprogram tillsammans med de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser, samt vilken förmåga kommunen har och avser att skaffa sig för att genomföra räddningsinsatser.

LSO förtydligar även ansvarsfördelningen mellan enskilda, kommuner och staten. Kommunens skyldigheter består i att bistå enskilda med rådgivning, utöva tillsyn och genomföra och följa upp räddningsinsatser.

Den enskilde, vare sig det är en fysisk eller juridisk person, har ett primärt ansvar för att skydda liv och egendom och att inte orsaka olyckor. I första hand är det den enskilde som skall vidta och bekosta åtgärder som syftar till att förhindra olyckor och begränsa konsekvenserna av de olyckor som inträffar. Detta påverkar även kommunen i egenskap av fastighetsägare och verksamhetsutövare.

De skyldigheter kommunen har för förebyggande verksamhet enligt LSO tredje kapitel. Dessa skyldigheter är följande.

- Tillse att åtgärder vidtages för att förebygga bränder och skador till följd av bränder, samt, utan att andras ansvar inskränks, verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder.
- Genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter.
- Ansvara för att sotning och brandskyddskontroll sker av fasta förbränningsanläggningar.
- Utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen och förordningen om skydd mot olyckor.

Kommunen har även åligganden för förebyggande verksamhet enligt andra lagar, exempelvis:

- Tillståndsgivning och tillsyn enligt Lag om brandfarliga och explosiva varor
- Tillståndsgivning enligt plan och bygglagen
- Insatsplanering och information enligt lag om storskalig kemikaliehantering.
- POSOM-verksamhet enligt Socialstyrelsens allmänna råd 1991:2
- Lag om extraordinära händelser.
- Internt skydd enligt kommunlagen.

Riskbedömning

Gästrike räddningstjänst har genomfört en riskanalys (se bilaga nr 1) över de olyckor som medför räddningsinsats för att visa vad som statistiskt medför störst negativpåverkan på liv, egendom och miljö.

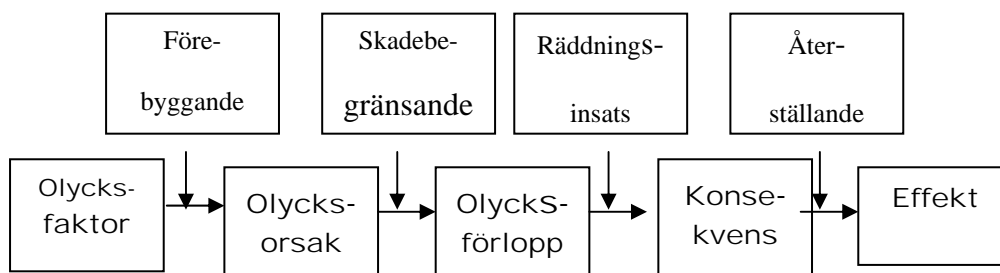
För att kunna sätta upp mål för verksamheter för skydd mot olyckor krävs att man vet vilka olyckor som kan inträffa och vilka konsekvenser de kan medföra samt vilka åtgärder som kan sättas in för att minska risken. Inför första generations handlingsprogram genomförde Gästrike räddningstjänst en riskanalys över de olyckor som medför räddningsinsats för att visa vad som statistiskt medför störst negativ påverkan på människors liv, hälsa, egendom och miljö. Även olyckor med liten sannolikhet men stora konsekvenser studerades. Denna har nu uppdaterats och fördjupats genom att försöka beskriva de faktorer som påverkar olyckorna och vilka skyddsnivåer som finns i samhället. Som underlag för analysen har insatsstatistik, olycksutredningar och enkätundersökningar använts.

Olyckor som ej medför räddningstjänstinsats, exempelvis fallolyckor, har inte tagits med i riskanalysen.

Parallellt pågår även arbetet med risk och sårbarhetsanalyser med inriktning på extraordinära händelser.

Riskanalys

Risken är en sammanvägning av sannolikhet och konsekvens för att en typ av olycka skall inträffa. Sannolikheten har bedömts med hjälp av lokal och nationell statistik. Konsekvenserna av en olycka beror på flera faktorer – den drabbade samhällsomfattningen dvs hur många som berörs av olyckan, hur svåra konsekvenser olyckan medför de berörda, samt om det är möjligt att återställa efter olyckan och hur stora resurser detta i så fall kräver. I olika skeden av olycksförloppet kan åtgärder sättas in för att minimera det negativa utfallet.

Den olyckstyp som föranleder räddningsinsats och som statistiskt medför störst påverkan på människors liv och hälsa i Gästrikre räddningstjänsts verkningsområde/ Gävle / Hofors / Ockelbo / Sandviken / Älvkarleby kommun är trafikolyckor, följt av brand i bostad och drunkning.

Störst ekonomiska konsekvenser medför brand i byggnad.

För skador på miljön saknas hållbart statistiskt underlag. En uppskattning är att bränder och farligt godsolyckor är de olyckor som påverkar miljön mest.

Vägs risken för skador på liv, egendom och miljö samman med samhällets förmåga att hantera olyckan blir resultatet följande.

- *Största riskerna utgörs av trafikolycka, brand i bostad och drunkning. Detta är olyckor som händer ofta och som medför svåra konsekvenser för dem som är inblandade. Det drabbar individer eller en grupp och återställningen kan vara omöjlig.*

Räddningstjänsten är dimensionerad för att hantera dessa mer frekventa händelser. Konsekvenserna kan hanteras i kommunens ordinarie verksamhet.

- *Speciella risker med liten sannolikhet men stora konsekvenser finns i form av brand i samlingslokal, olyckor med farligt gods, farliga verksamheter, järnväg, flyg, omfattande industribrand och sjötrafik. Detta är olyckor som sällan inträffar men som medför svåra konsekvenser för många drabbade och påverkar hela samhället.*

Resursbehoven för att kunna genomföra räddningstjänstinsatser sörjs för genom samverkan mellan Gästrikre räddningstjänstförbunds enheter och externa resurser, exempelvis från andra kommuner. Konsekvenserna kan innebära sådana påfrestningar på kommunen att den ordinarie verksamheten inte kan hantera den

Det Gästrikre räddningstjänsts verkningsområde/ Gävle / Hofors / Sandviken / Älvkarleby kommun utmärker sig för, i jämförelse med genomsnittet i Sverige, är att det är fler industribränder. Detta har samband med att det finns många industrier i området.

Olyckornas orsaker

För att kunna förebygga olyckors uppkomst och för att kunna sätta in adekvata åtgärder är det viktigt att veta vilka bakomliggande faktorer som orsakar olyckor. Genom studier av nationellt sammanställda uppgifter av dödsbränder har följande faktorer visat sig öka risken för att omkomma i bränder. Dessa faktorer stämmer överens för de flesta sorters olyckor.

Ålder

Det är ovanligt att barn och ungdomar omkommer i bränder de själva orsakat. I åldersgruppen 25 – 45 år drabbas främst män, ofta orsakat av rökning i kombination med

alkohol och andra droger. Den mest utsatta gruppen är män över 80 år. Här finns en stark koppling till sjukdom, handikapp och mental förvirring.

Alkohol droger och medicin

Intag av alkohol, droger och medicin medför både en förhöjd risk att drabbas av en brand och en försämrad förmåga att sätta sig i säkerhet.

Kön

Män är mer utsatta för olyckor än kvinnor. Detta gäller även bränder.

Sociala faktorer

Personer som saknar förvärvsinkomst drabbas oftare av olyckor

Av de direkta brandorsakerna är det följande som medför störst konsekvenser:

Rökning

Hälften av dödsbränderna orsakas av rökning. Ett starkt samband finns med ålder och påverkan av alkohol, droger och medicin.

Anlagd brand

På lokal nivå har anlagda bränder påverkat riskbilden både vad gäller bränder med stora materiella konsekvenser och antalet brandtillbud i olika områden under vissa perioder.

Skyddsnivåer

En enkätundersökning har genomförts av Statens Räddningsverk i Gävle, Hofors, Ockelbo, Sandviken och Älvkarleby kommuner kring skydd i hemmet. Den gav följande resultat på hur stor del av befolkningen som hade olika skydd mot olyckor.

Brandvarnare

93 % av de som svarade på enkäten hade brandvarnare i sin bostad. Av dessa var det 2 % som inte fungerade. Studier av dödsbränder visar dock att det vid dessa endast i en tredjedel av fallen fanns en fungerande brandvarnare. Slutsatsen av detta blir dels att en fungerande brandvarnare klart minskar risken för dödsbränder men också att de som löper störst risk att omkomma i bränder är de som i minsta utsträckningen har brandvarnare.

Släckutrustning

63 % av de tillfrågade hade någon form av släckutrustning

Brandskyddsutbildning

Hälften av de tillfrågade hade fått någon form av brandskyddsutbildning. De flesta hade fått den på sin arbetsplats. 67 % hade fått information om säkerhet i hemmet.

Skydd mot fallolyckor

Cirka 75 % av de tillfrågade hade vidtagit någon form av åtgärd till skydd mot fallolyckor.

Av dessa skydds nivåer är samtliga sådana att de kan minska konsekvensen av en inträffad olycka. Brandskyddsutbildning och skydd mot fallolyckor minskar risken för en olycka skall inträffa.

Farliga anläggningar

Näringslivet i Gästrikland präglas av tung industri. Detta påverkar även regionens riskbild, dels genom industriernas egna verksamhet men även genom transporter av farligt gods till och från anläggningarna.

I Sandvikens kommun finns följande anläggningar som kan anses påverka riskbilden.

Anläggning	Beskrivning	Dimensionerande risker
Sandvik AB, Sandviken	Sandvik AB bedriver produktion samt vidare bearbetning av stål.	Gasol Fluorvätesyra
AGA gas, Sandviken	Framställning av gaser, bland annat syrgas och acetylen	Acetylen Syrgas Ammoniak Gasol
Sandviken energi	Fjärrvärmeproduktion i fastbränslepanna, oljepanna och gasolpanna	Gasol Eldningsolja

Sevesoanläggningar

Länsstyrelsen är den myndighet som avgör vad som skall klassas som farlig verksamhet enligt LSO 2 kap 4§ och vilka verksamheter som omfattas av Seveso-lagstiftningen. Länsstyrelsens beslut kan komma att förändras beroende på förändringar i verksamheten. Länsstyrelsens beslut redovisas i Bilaga:

Av ovan nämnda anläggningar med farlig verksamhet omfattas följande även av:

- Sandvik AB, Sandviken, högre nivå.
- AGA gas, Sandviken, högre nivå.
- Sandviken energi, lägre nivå

Skyddsområde med höga naturvärden

- Färnebofjärdens nationalpark.

Vattentäkter

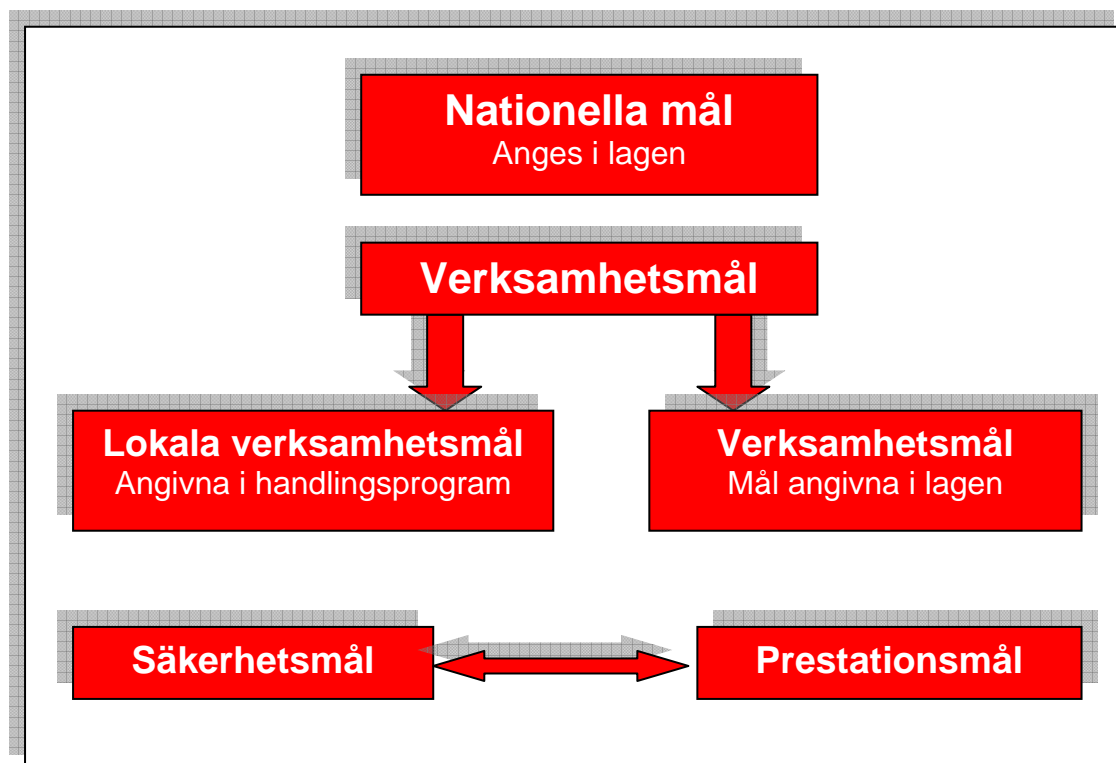
Sandvikens kommuns vattentäkter redovisas i **bilaga nr 2**.

Hamnområden

I Sandvikens kommun ansvarar kommunen genom Gästrikre Räddningstjänstförbund för räddningstjänstinsatser i samtliga sjöar och vattendrag

Verksamhetens mål

Staten har i lagen formulerat övergripande mål för att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljö mot olyckor. Målen kallas nationella mål och verksamhetsmål. Kommunen ska i handlingsprogram utforma egna mål utifrån statens mål och lokala förhållanden i kommunen. Dessa mål bör därefter finnas med i kommunkoncernens verksamhetsplanering och brytas ned till aktiviteter och åtaganden i förvaltningarnas, kommunala bolags och kommunalförbundens årsplaneringar.

Nationella mål

Med de nationella målen vill staten förhindra att ambitionsnivån blir för låg i kommunen för skydd mot olyckor. De nationella målen är riktninggivande för det allmännas ansvar, är övergripande och kan brytas ner i kommunerna.

Följande två nationella mål finns beskrivna i lagen om skydd mot olyckor:

1. Lagen syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredställande och likvärdigt skydd.
2. Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatser kan genomföras inom en godtagbar tid och på ett effektivt sätt.

Lokala verksamhetsmål

I Sandvikens kommuns geografiska område skall alla människor ha en trygg och säker miljö.

Brand- och olycksriskerna ska fortlöpande minskas. Detta skall särskilt gälla skador på människor, miljö och oersättliga värden.

Säkerhetsarbetet skall i första hand genom olycksförebyggande åtgärder verka för att olyckor förhindras. I andra hand genom skyddsriktade åtgärder i förväg begränsa konsekvenserna av olyckor. När olyckor inträffar skall ett snabbt och effektivt ingripande kunna ske för att begränsa konsekvenserna.

Varje enhet bär huvudansvaret för säkerheten inom sitt verksamhetsområde. Säkerhetsarbetet skall dessutom inriktas så att invånarna genom ökad riskmedvetenhet och kunskap, själva i högre grad kan verka för sin egen säkerhet.

Varje verksamhet skall göra fördjupade analyser av de risker som bedöms "oacceptabla".

Bland kommunens anställda skall kompetenshöjning avseende trygg- och säkerhetsfrågor erbjudas inom alla led. Detta skall vara en grund till högre kvalitet på säkerhetsarbetet.

Säkerhetsmål

Resultatet av riskanalysen påvisar tydligt att följande fem målområden skall prioriteras avseende arbetet för skydd mot olyckor:

- A. Konsekvenserna av bränder i boendemiljöer skall ej förvärras
- B. Ingen skall omkomma eller skadas allvarligt till följd av bränder i publika miljöer.
- C. Det mänskliga lidandet och påverkan på liv och hälsa skall minskas i de vägtrafikmiljöer där kommunen är väghållare.
- D. Drunkningsolyckor skall ej öka.
- E. I händelse av olyckor i miljöer som exempelvis Sevesoanläggningar, farliga anläggningar och vattentäkter, skall konsekvenserna för liv, hälsa och miljö minimeras genom samverkan mellan nyttjanderättshavare, kommun och räddningstjänst och den enskilde medborgaren.

Prestationsmål

Utifrån de fem målområden som redovisas under rubriken "säkerhetsmål" skall verksamheter, kommunala bolag och kommunalförbund vidtaga åtgärder och aktiviteter som strävar mot att inom kommunens geografiska område verka för:

- ✚ En tidig upptäckt och positionering av oönskade händelser.
- ✚ En ökad möjlighet till egenansvar för skydd mot olyckor hos enskilda, ägare av fastigheter och annan egendom samt nyttjanderättshavare.
- ✚ En god förmåga att hantera oönskade händelser.

Därutöver skall kommunen, genom Gästrikre räddningstjänstförbund, utföra de verksamhetsmål för förebyggande verksamhet som anges i lagen.

Inom Sandvikens kommun pågår en mängd aktiviteter för att förebygga så att oönskade händelser inte inträffar, bl a:

- Kommunskyddet har sedan november 2006 en heltidsanställd SBA-samordnare vilken arbetar och hjälper verksamheterna med det systematiska brandskyddsarbetet inklusive utbildningar inom området.
- Kommunskyddets brottsförebyggare samordnar under 2007 (och förhoppningsvis flera år framåt) ett mopedprojekt för elever i årskurs 8 samt deras föräldrar. Projektet är en riktad insats för att förebygga olyckor och tillbud. Medaktörer är Polisen, Folksam, Länsförsäkringar, Sandvikens Gymnasieskola Fordonsprogrammet, NTF, Gästrikre Räddningstjänstförbund, Vägverket samt Bygg&Miljö-kontoret.
- Instruktorer i Sandvikens Civilförsvärsförening håller föreläsningar och utbildningar till allmänheten gällande "Säkerhet till vardags och vid kris". Statens Räddningsverk är uppdragsgivare till Civilförsvärsförbundet.
- Sandvikens kommun har inrättat en tjänst för att hjälpa framförallt äldre människor med service vilken inte ingår i hemtjänst eller boende i servicehus. Detta för att förebygga framförallt fallolyckor som ofta inträffar vid byte av glödlampor eller batteri i brandvarnare, upphängning av gardiner etc. Tjänsten är känd över hela landet som "Fixarmalte".
- Kommunskyddet håller också utbildning till samtliga kommunala verksamheter och bolag i exempelvis hjärt- och lungräddning samt "Att möta människor i kris". Allt efter efterfrågan.

Handlingsprogram för sotning och brandskyddskontroll

Lag om skydd mot olyckor ger kommunen ansvaret för sotningsverksamheten. I Sandvikens kommun utför sotningsväsendet sotning och brandskyddskontroll och har därmed till uppgift att hålla personal för dessa tjänster. Sotningsväsendet sköter även dessa uppgifter i Hofors kommun och Ockelbo kommun vilket regleras via avtal med kommunerna.

Sotningsväsendet ska förebygga eldstadsrelaterade bränder genom att bedriva rengöring (sotning) enligt beslutade frister.

Sotning av eldstäder och rökanaler samt imkanaler från restauranger och storkök och därmed jämförbara utrymmen utförs i syfte att avlägsna brandfarliga beläggningar, upprätthålla funktionen samt ge förutsättning för bra och miljövänlig förbränning och ett gott energiutbyte. Målsättning är att förebygga olyckor och skador till följd av bränder varför ny teknik kommer att tillämpas på ett sådant sätt att soteld eller skador till följd av soteld förebyggs.

Lag om skydd mot olyckor innebär även möjlighet för kommunen att medge fastighetsägaren sotning i den egna fastigheten. Fastighetsägare som medges egensotning skall se till att sotning sker på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt.

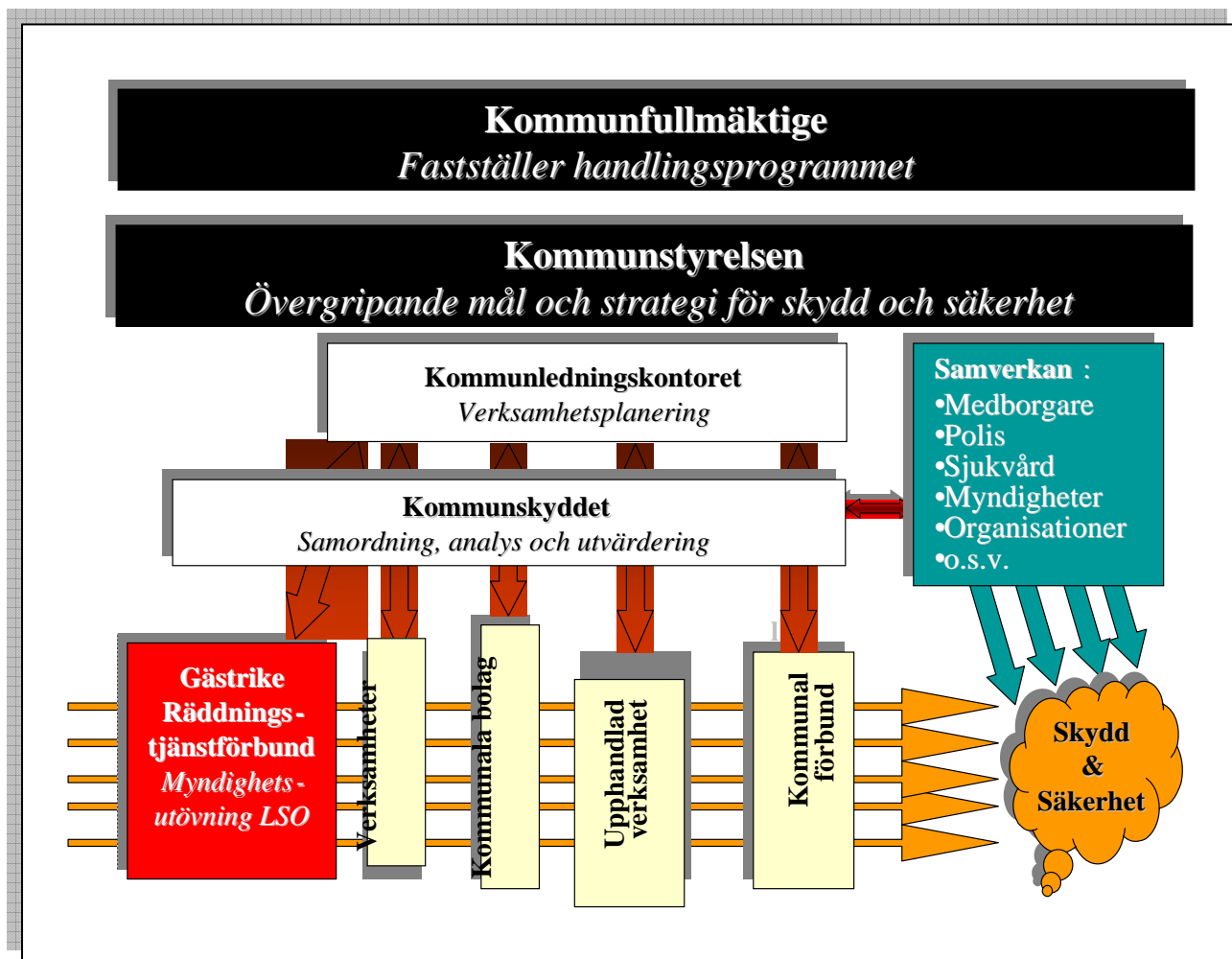
Brandskyddskontrollen skall utföras med de intervaller som fastställts av Statens Räddningsverk och vars längd är beroende av typ av anläggning och användning. Brandskyddskontrollen skall utföras i enlighet med gällande författningar.

Se vidare bilaga nr 3 *Sotning / Bygg o miljö.*

Förebyggande verksamhet

Organisation

Nedan redovisas den struktur kommunen avser att hantera verksamheten för skydd och säkerhet inom kommunens geografiska område. Som en del av denna verksamhet finns skydd mot olyckor.

I Sandvikens kommun under kommunledningskontoret finns en organisation med säkerhetsombud (se bilaga nr 4)

Säkerhetsarbetet skall i huvudsak genomföras med egna resurser, egen kompetens och egen organisation.

Handlingsprogrammet gäller för hela det geografiska området Sandvikens kommun med alla aktörer inom olika verksamhetsområden inklusive den enskilde medborgaren i sin bostad

Programmet skall även gälla för externa entreprenörer och konsulter vilket regleras genom villkor i entreprenadavtal eller konsultavtal.

Respektive verksamhet och styrelse inom kommunkoncernen skall vid beställning av varor och tjänster ta hänsyn till behovet av förebyggande åtgärder för skydd mot olyckor.

Det kanske viktigaste att tänka på vid arbetet med förebyggande åtgärder är
MEDBORGARPERSPEKTIVET!

Åtaganden

Kommunala förvaltningar och Bolag

se bilagor nr 5-17 från de olika verksamheterna (innehållande även riskanalys för respektive verksamhet)

Gästrike räddningstjänstförbund

Förhållandet mellan Sandvikens kommun och Gästrike Räddningstjänst regleras i förbundsordningen.

Se bilaga nr 18 Förbundsordning.

Följande, i LSO reglerade kommunala åligganden, har genom förbundsordningen överförts till Gästrike Räddningstjänstförbund med räddningsdirektionen som nämnd:

- Kommunens tillsyn över den enskilde om lagens efterlevande enligt 5 kap 1§.
- Enligt 3 kap 7 § ansvara för räddningstjänst inom kommunen.
- Enligt 3 kap 10 § undersöka olyckor för att klarlägga olyckans orsaker och förlopp samt hur insatsen genomförts.
- Utfärda eldningsförbud enligt FSO 2 kap 7§.
- Räddningstjänst under höjd beredskap enligt LSO 8 kap 2§.
- Tillse att det finns anordningar för alarmering av räddningsorganen 6 kap 10§.

Därtill skall Gästrike Räddningstjänst även uppfylla följande mål:

- Tillsyn av brandfarliga varor enligt lag (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor enligt gällande föreskrifter.
- Genom rådgivning, information eller på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina plikter enligt LSO.
- Hantera och granska skriftliga redogörelser av brandskyddet enligt LSO.
- Vid de anläggningar som berörs av lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och tillhörande förordning (1999:382) skall följande genomföras:
 - biträda vid tillsyn
 - biträda vid informationsinsatser
 - planera för räddningsinsatser
 - planera genomföra och följa upp övningar

Handlingsprogram förebyggande åtgärder för skydd mot olyckor
mandatperiod 2007-2010 för Sandvikens Kommun.
Antaget av kommunfullmäktige 2007-11-26

- Svara på remisser till andra myndigheter för:
 - tillstånd brandfarlig vara
 - tillstånd explosiva varor
 - utskänkningstillstånd
 - plan- och byggprocess
- Delta i plan- och byggprocessen
- Tillse att det finns anordningar för att skicka ut viktigt meddelande till allmänheten, VMA.

Detta innebär att Sandvikens kommun bibehåller ansvaret för följande förebyggande uppgifter enligt LSO:

- *rengöring och brandskyddskontroll*
- *verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor(än bränder) Detta tas upp i de olika verksamheternas bilagor och dessutom arbetar kommunen för samverkan mellan olika aktörer inom kommunens geografiska område i form av ett lokalt krishanterings råd (se vidare under samverkan sid 17)*
- *Kommunerna skall ta till vara möjligheterna att utnyttja varandras resurser för förebyggande verksamhet. I Sandvikens kommun sker detta genom samordning, samverkan och samarbete i en grupp med representanter för gästrike kommunerna, Älvkarleby och Gästrikre räddningstjänst.*

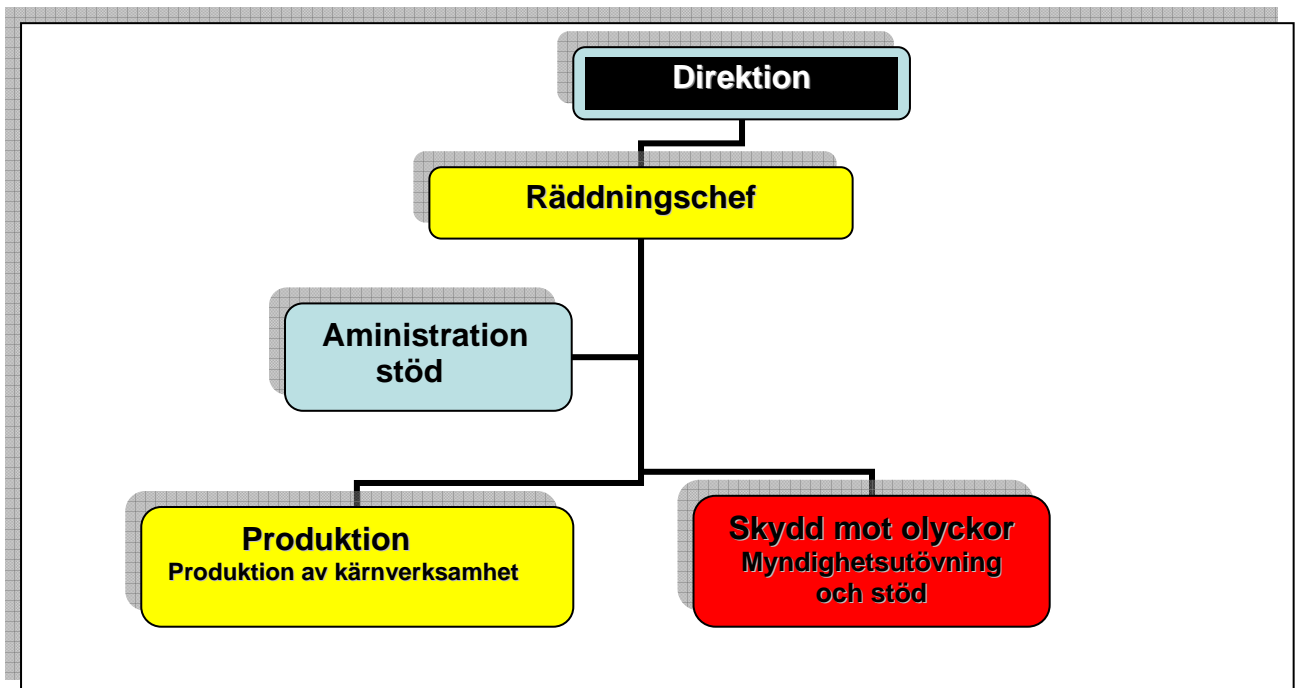
Gästrikre räddningstjänstförbunds organisation för förebyggande åtgärder

Förbundets är organiserad utifrån att hela produktionen av kärnverksamhetens tre skeden:

- Förebyggande åtgärder.
- Räddningstjänstverksamhet.
- Efterföljande åtgärder.

Förbundet är organisatoriskt uppdelat i en avdelning för produktion och en avdelning för myndighetsutövning och stöd. I medlemskommunerna finns ett antal arbetsplatser med medarbetare som jobbar hel- eller deltid med skydd mot olyckor. Arbetet i olyckans tre skeden är mer eller mindre integrerade hos samtliga medarbetare.

En övergripande bild av organisationen redovisas nedan.

Kompetens

För tillsynsuppgifter, inom ramen för lagen om skydd mot olyckor, skall Gästrike räddningstjänstförbund ha tillgång till medarbetare med brandingenjörsexamen och medarbetare med Kurs B - "Tillsyn och olycksförebyggande verksamhet" alternativt äldre motsvarande utbildningar.

Lägsta nivån för tillsynsuppgifter, med stöd av Lagen för skydd mot olyckor, skall vara Kurs A - Tillsyn och olycksförebyggande verksamhet" alternativt äldre motsvarande utbildning.

Till tillsynsförrättare utses av räddningsdirektionen medarbetare med lämplig kompetens. Detta redovisas i delegationsordningen beslutad av räddningsdirektionen.

Aktiviteter

Gästrike Räddningstjänstförbund utför olika förebyggande aktiviteter som syftar till att förbättra skyddet mot olyckor i samhället. Dessa aktiviteter görs dels till följd av skyldigheter som genom lagstiftning åligger medlemskommunerna, och dels i syfte att verka för skydd mot bränder och andra olyckor genom att stödja och underlätta för enskilda. Exempel på åtgärder är:

- Tillsyn
- Brandskyddsutbildning
- Information till allmänheten om brandskydd
- Råd om brandskydd

Inriktningen på aktiviteter bestäms med stöd av analys av risker och inträffade händelser i enlighet med de mål som anges i de kommunala handlingsprogrammen enligt LSO. Mål för aktiviteter tas fram och redovisas i räddningstjänstförbundets verksamhetsplanering

Samverkan

Kommunen

Det övergripande målet skall nås genom samarbete i det geografiska området mellan kommunens verksamheter, myndigheter, näringsliv, organisationer, andra samhällsorgan och andra kommuner. Sandvikens kommun har bildat en koncernövergripande grupp dit andra aktörer inom det geografiska området bjuds in för att berätta om sitt säkerhetsarbete samt att hitta former för samverkan. Gästrike Räddningstjänstförbund, länsstyrelsen, Sandvik, landstinget, polisen har hittills deltagit. Vi kommer under perioden att verka för att bl a Försäkringskassan, samt flera företag inom den geografiska ytan bjuds in.

Gästrike Räddningstjänst

Gästrike Räddningstjänstförbund samverkar i det förebyggande arbetet med bl a följande:

- Kommunala verksamheter och bolag.
- Företag berörda av lagstiftning om farlig verksamhet.
- Länsstyrelsen.
- Förebyggande X-län, ett projekt med avsikt att skapa samsyn inom förebyggande arbete inom Gävleborgs län.
- Andra tillsynsmyndigheter.

Strategi

Sandvikens kommuns säkerhetsarbete skall kännetecknas av:

- framförhållning när det gäller att förebygga och åtgärda risker
- att personalen upplever säkerhetsarbetet som en naturlig del i vardagen
- att personalen tar ett brett ansvar med delaktighet och motivation för arbetet som ger ett säkerhetsmedvetande i organisationen
- realism, verklighetsförankring

Arbetet med säkerhetsfrågorna skall bedrivas systematiskt och omfatta:

- fortlöpande risk- och sårbarhetsanalyser
- fortlöpande skaderapportering
- genomförande av skadeförebyggande åtgärder
- utbildning och information
- övning

Planering

Kommunens planering

Samtliga verksamheter och kommunala bolag i Sandvikens kommun skall i enlighet med detta handlingsprogram arbeta med att:

- Genomföra risk- och sårbarhetsanalyser
- Implementera risk- och sårbarhetstänkande i sin organisation samt inom det geografiska området Sandvikens Kommun – med medborgaren i centrum
- Utveckla och förstärka relevanta personliga nätverk i kommunen

Gästrike räddningstjänstförbunds planering

En plan för tillsyn av enskildas efterlevnad av skyldigheter enligt LSO kommer att årligen upprättas av Gästrike räddningstjänstförbund och årligen fastställas av räddningsdirektionen.

Olycksfallssamordning

Skydd- och säkerhet i kommunen.

se bilaga nr 19 ”Sandvikens kommuns säkerhetspolicy”

Utöver detta ska samordning bli ske med:

- Lagen om extraordinära händelser
- Kommunernas uppgifter i samhällets krishanteringssystem
- Säkerhetsskyddslagen
- Brottsförebyggande arbete
- Folkhälsoarbete
- Systematiskt brandskyddsarbete
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Internt skydd

Uppföljning/utvärdering/förbättringar

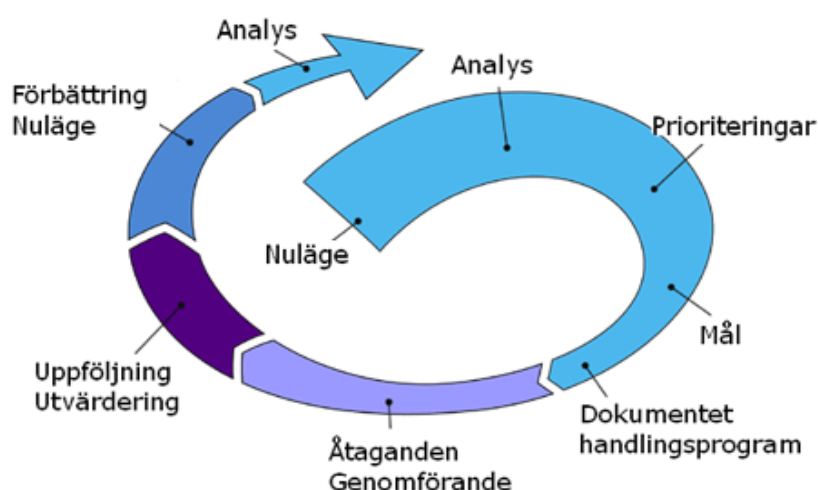
Kommunens egenkontroll

Handlingsprogrammet skall antas av kommunfullmäktige varje ny mandatperiod.

Varje verksamhet reviderar sina planer och risk- och sårbarhetsanalyser kontinuerligt.

Varje verksamhet rapporterar till respektive nämnd hur arbetet fortlöper minst en gång per år. Detta är speciellt viktigt vid förebyggande åtgärder som behöver vara med i budgetprocessen.

Uppföljningen ingår i verksamheternas ”egenkontroll”.

Gästrike räddningstjänstförbunds egenkontroll

Gästrike räddningsförbund följer upp verksamheten i tertialrapporter och årsberättelser som redovisas till medlemskommunernas kommunstyrelser och säkerhetsavdelningar. I årsberättelserna redovisas måluppfyllnadsgraden av Gästrike räddningsförbunds förebyggande åtaganden.

Information

Kommunen skall genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778). Detta kan ske bl a genom hänvisning till Sandvikens kommuns, Gästrike Räddningstjänstförbunds och Statens Räddningsverks hemsidor. Praktiska råd till den enskilde finns också på Civilförsvarsförbundets hemsida där även regional och lokal nivå kan nås bl a för kostnadsfri utbildning inom områdena Säkerhet till vardags och vid kris och Energiinformation.

Gästrike Räddningstjänstförbunds information

Gästrike Räddningstjänstförbund skall underlätta för den enskilde att uppfylla sina skyldigheter enligt LSO bl a genom att ge information. Gästrike Räddningstjänstförbunds medarbetare är tillgängliga via telefon, webbplats eller besök på brandstationerna i Gävle och Sandviken under kontorstid.

Gästrike Räddningstjänstförbund gör även aktiviteter för att sprida information om skydd och säkerhet, exempelvis via besök i skolor och arbetsplatser, närvaro vid publika evenemang och kampanjer.

Bilageförteckning.

- 1: Riskanalys Gästrike Räddningstjänst.
- 2: Vattentäkter.
- 3: Sotningen / Bygg o Miljö.
- 4: Organisation Kommunskyddet.
- 5: Kunskapskontoret.
- 6: IT-Kontoret.
- 7: Äldreomsorgen.
- 8: Handikappenheten.
- 9: Socialkontoret.
- 10: Sandvikenhus.
- 11: Tillväxtkontoret.
- 12: Sandviken Energi.
- 13: Kultur o fritid.
- 14: Högbo bruk
- 15: Servicekontoret (tillagningsköken,städservice,transportenheten)
- 16: Tekniska enheten.
- 17: Bygg o Miljö
- 18: Förbundsordning Gästrike Räddningstjänst.
- 19: Sandvikens kommuns säkerhetspolicy.
- 20: Lag (2003 : 778) om skydd mot olyckor

Bilagorna finns för påseende vid Kommunkansliet och Kommunskyddet Sandvikens kommun.